

ŽĄSINIAI

Rūšis	Kur ieškoti?	Tipinis balsas	Specifiniai veisimosi požymiai, kitos pastabos
Antiniai Anatidae			
Gulbė nebylė <i>Cygnus olor</i>	Seklūs nemažo ploto vandens telkiniai: tvenkiniai, vandens saugyklos, nenaudojami durpynai bei karjerai, balos, užpelkėję duburiai, kūdros. Peri gausiai augalais apaugusiose vietose. Lizdai ežero, tvenkinio ar kitokio vandens telkinio pakraščiuose virš vandeniniuose augaluose.	http://www.xeno-canto.org/198973	Aktyvesnė šviesiuoju paros metu. Tvenkinyje stebima pora gulbių. Agresyvus patino elgesys. Lizdo krovimas, patino „sargyba“ netoli nendryno.
Mažoji gulbė <i>Cygnus columbianus</i>	Peri už poliarinio rato Rusijos šiaurėje įvairių upių deltose. Vienintelis perėjimo atvejis piečiau poliarinio rato buvo aptiktas Lietuvoje, Šalčininkų rajone. Manoma, kad tai buvo iš nelaisvės pabėgę paukščiai.	http://www.xeno-canto.org/280869	Mažai tikėtina, jog peri Lietuvoje. Buveinės kaip ir gulbės giesmininkės.
Gulbė giesmininkė <i>Cygnus cygnus</i>	Dažniausiai peri sekliuose žoliniais augalais gausiai apaugusiuose ežeruose ir tvenkiniuose, kūdrose, užtvindytyuose durpnyuose, žuvų tvenkiniuose, išeksplotuotuose karjeruose, bebrų užtankose su plačiais užpelkėjusių pakrančių ruožais su viksvų bendrijomis ir nendrynais bei švendrais. Vandens telkiniai dažnai būna apsupti dalinai miško ar kūmynų. Gulbės giesmininkės vengia didelių atvirų be viršvandeninės augalijos vandens telkinių, upių. Gulbės giesmininkės baikštesnės nei nebylės vengia žmonių trikdymo renkasi atokesnės persikvietęs toliau nuo gyvenviečių, kelių.	http://www.xeno-canto.org/220694	Aktyvesnės dienos metu. Girdimi teritoriniai trimitavimai, poros tarpusavio bendravimo balsai. Aktyviai maitinasi dienos metu. Perėjimo metu patinas nenutolsta toli nuo lizdo, bet gali ganytis aplinkiniuose laukuose, kituose vandens telkiniuose. Pastebėjus vienišą gulbė balandžio pabaigoje, gegužės mėnesį reiktų ieškoti kelių kilometrų spinduliu vandens telkinio o jame lizdo. Perėjimo tvenkinyje užtikus gulbę giesmininkę, jei jame yra lizdas gulbės prispaudžia kaklą ir galvą prie vandens ir stengiasi pasišalinti į nendryną. Pastebėjus tokį elgesį galima registruoti perėjimą. Lizdus krauna giliau nendrinę nei gulbės nebylės.
Pilkoji žąsis <i>Anser anser</i>	Veisimosi metu dažniausiai peri bent iš dalies pievų, ganyklų apsuptuose vandens telkiniuose. Įsikuria upių deltose, žemupiuose, užpelkėjusiuose ežeruose su gausiais tankiais nendrynais. Peri žuvininkystės tvenkiniuose, pajūrio užutakiuose, sekluose, kuriose auga aukšti, tankūs nendrynai bei gausu kitos augalijos.	http://www.xeno-canto.org/280882	Vienintelė žąsų rūšis nuolatos perinti Lietuvoje. Aktyvesnė dieną ir rytais. Dažnai poros peri arti viena kitos. Jauniklius vedžioja būriais. Prieš perėjimą ir kiaušinių dėjimo metu, poros laikosi netoli lizdavičių. Ganosi aplink 4sias pievose. Perėjimo metu pavieniai paukščiai, patinai ganosi netoli nuo lizdų, gali nusukti iki 500m nuo lizdo. Išsiritus jaunikliams poros susiburia į

	Lizdai nendrynuose, ant kupstų, salelėse, ežerų pakraščiuose, upių deltose.		grupės, kur sudaro iki kelių dešimčių individų pulkus.
Urvinė antis <i>Tadorna tadorna</i>	Būdinga tai, kad peri prie sūrių vandenų. Mėgsta smėlėtus krantus, kopas. Lizdai urvuose, po kelmiais, kartais peri ir atviroje vietoje ant žemės. Jauniklius vedžioja Birželio mėnesį.	http://www.xeno-canto.org/287761	Aktyvi ištisą parą. Perėjimo metu patinas būna netoli patelės ir saugo ją. Jei nuolatos yra stebimas vienas individas toje pačioje vietoje, galima manyti, jog netoliese yra perimvietė.
Eurazinė cypė <i>Anas penelope</i>	Seklūs vandenys, kuriuose gausu augalijos, plūduriuojančių salelių, užpelkėjusių užtakių. Įsikuria žuvininkystės ūkiuose, nedideliuose tvenkinėliuose, pelkutėse, drėgnose paežerių pievose.	http://www.xeno-canto.org/266804	Lietuvoje buvo vos keli perėjimo atvejai. Reiktų nesumaišyti su neperinčias paukščiais. Neperiantys paukščiai gali būti aptinkami ištusus metus. Perėjimo atvejį reiktų registruoti aptikus patelę su vada ar lizdą.
Pilkoji antis <i>Anas strepera</i>	Gausia augalija užaugę vandens telkiniai. Labiau renkasi nedidelius ir seklius ežerus, upių užutakius, senus tvenkinius, pelkėtas kūdras, balas. Labai mėgsta perėti žuvininkystės tvenkinių, ežerų, tvenkinių salose. Vengia miškingų vietovių, taip pat nemėgsta gausiai nendrėmis, švendrais, meldais sužėlusiu tankumynų.	http://www.xeno-canto.org/209951	Aktyvi dieną. Iki perėjimo laikosi abu poros nariai. Nesislapsto, viename tvenkinyje gali būti kelios poros. Vėliau registruojamos patelės su vadomis. Registruojant vadas, reiktų nesumaišyti su didžiosiomis antimis.
Rudagalvė kryklė <i>Anas crecca</i>	Įvairūs vandens telkiniai. Pirmenybę teikia nedideliems miško ežerėliams bei upėms, vandeningoms, krūmokšniais apaugusioms miško pelkėms. Įsikuria pelkėtuose juodalksnyuose, šlapiuose raistuose, užlietuose pievose.	http://www.xeno-canto.org/241897	Labai aktyvios prietemoje, anksti ryte ar vakare. Labai retai Lietuvoje registruojamos vados su jaunikliais. Labai baikšti slapstosi vandens sąžalynuose.
Didžioji antis <i>Anas platyrhynchos</i>	Įvairūs vandens telkiniai: ežerai, užtėkiai, nendrėmis bei švendrais apaugę tvenkiniai. Taip pat veisiasi miestų ir gyvenviečių vandens telkiniuose, kurie apaugę augalija.	http://www.xeno-canto.org/303989	Aktyvesnė prietemoje. Iki perėjimo poros laikosi kartu, dažnai viena patelė ir keli patinai. Peri įvairiuose vietose nuo pievų ir nendrynų iki uoksų ir gandrų židžių. Gali lizdą susisukti už 2km nuo vandens.
Smailiauodegė antis <i>Anas acuta</i>	Vandens telkiniai, dažniausiai atviri, seklūs, dideli. Mėgsta vandens telkinius su gausia augalija, sekliu dumbliu dugnu, žole apaugusias salas, retkarčiais įsikuria aukštapelkėse. Nemėgsta miškingų vietovių. Dažnai peri kirų kolonijų pakraščiuose.	http://www.xeno-canto.org/113162	Aktyvi prietemoje. Sutinkama eutrofiniuose vandens telkiniuose su gausia augalija. Reiktų nesumaišyti su migruojančiais paukščiais. Tuo pačiu metu gali būti stebimi ir migruojantys ir perintys paukščiai. Atidžiau reikia apžiūrėti vandens telkinius kur peri rudagalviai kirai.

<p>Dryžgalvė kryklė <i>Anas querquedula</i></p>	<p>Negilūs vandens telkiniai. Šlapios paežerių pievos, balos, melioracijos grioviai, nedidelės bekrūmės pelkutės, nuošalios kūdros, paupiai. Kartais įsikuria kultūrinėse pievose ir ganyklose, prie duburių, netgi dirbamuose laukuose. Peri ir didesniuose ežeruose, bet vengia augalų sąžalynų.</p>	<p>http://www.xeno-canto.org/219387</p>	<p>Aktyvesnė dieną ir prietemoje. Galima išgirsti specifinį patino balsą. Mėgsta perėjimui pasirinkti net užmirkusias pievų balas, žuvininkystės tvenkinius.</p>
<p>Šaukštasnapė antis <i>Anas clypeata</i></p>	<p>Įvairūs vandens telkiniai – dažniausiai atviri, seklūs, eutrofiniai su tankia vandens augalija. Dažnai peri ežerų salose, taip pat aukštapelkėse, atvirose jų plynėse. Lizdas netoli vandens, ant žemės.</p>	<p>http://www.xeno-canto.org/190728</p>	<p>Dieną retai pasirodo atviruose vandenyse. Lizdas gali būti ganėtinai toli nuo vandens pievoje. Aktyvesnė anksti ryte, vakare. Dienos metu su jaunikliais slapstosi vandens augalų sąžalynuose.</p>
<p>Rudagalvė antis <i>Aythya ferina</i></p>	<p>Veisimosi metu dažniausiai seklūs, eutrofiniai su tankia augalija vandens telkiniai. Mėgsta įsikurti žuvininkystės tvenkiniuose.</p>	<p>http://www.xeno-canto.org/102819</p>	<p>Aktyvios šviesiuoju paros metu. Perėjimui renkasi salas, ypač, jei jose peri rudagalviai kirai, žuvėdros. Gali perėti iki kelių patelių vienoje saloje.</p>
<p>Rudė <i>Aythya nyroca</i></p>	<p>Ežerai ir žuvų tvenkiniai su plačiais užpelkėjusių pakrančių ruožais, didelėse, vandeningose, atvirose žemapelkės su viksvų bendrijomis ir retomis nendrėmis, nendrėmis ir sumedėjusia augalija. Rudė įsikuria ten, kur gausu plovų ir kinių, ypač salose, kurios neužaugusios viksvomis ir paparčiais. Rudės vengia mažų, izoliuotų vandens telkinių ir pelkių.</p>	<p>http://www.xeno-canto.org/219563</p>	<p>Kirų kolonijų buvimas didina rudės aptikimo tikimybę. Tikėtina, kad, jei rudei tinkamose buveinėse perės dar ir plovinė vištelė, didysis baublys ir rudagalvė antis, rudė irgi gali veistis.</p>
<p>Kuoduotoji antis <i>Aythya fuligula</i></p>	<p>Veisimosi metu dažniausiai renkasi vandens telkinius, kuriuose gausu dugno augalijos, su atviromis salomis, plovomis, o pakraščiuose auga nendrynai. Dažna žuvininkystės tvenkiniuose. Peri augalijos sąžalynuose, plaukiojančiose salelėse, išplukusiose sąnašose. Vengia medžiais ir krūmais apaugusių salų bei pakraščių.</p>	<p>http://www.xeno-canto.org/244007</p>	<p>Aktyvesnės dieną. Labai mėgsta įsikurti kirų ir žuvėdrų kolonijų pakraščiuose.</p>
<p>Klykuolė <i>Bucephala clangula</i></p>	<p>Įvairaus dydžio vandens telkiniai, netoli kurių miškuose yra senų drevėtų lapuočių bei spygliuočių medžių. Dažna žuvininkystės tvenkiniuose, Neris baseino upėse, ežeringuose vietovėse. Peri uoksuose arba inkiluose. Aptinkama ir miškų nedideliuose ežeriukuose.</p>	<p>http://www.xeno-canto.org/218774</p>	<p>Aktyvesnė dieną. Inkilai ir uoksai gali būti iki kelių šimtų metrų nuo vandens telkinio. Mėgsta įsikurti juodųjų meletų uoksuose, iškeltuose inkiluose. Poravimosi laikotarpiu patinai triukšmingi. Nuo kovo iki balandžio galima stebėti poras tinkamose buveinėje.</p>

